

Sundsvalls kommun
Kommunstyrelsen
851 85 Sundsvall

Utställning fördjupad översiktsplan med miljökonsekvensbeskrivning för resecentrum och järnväg genom Sundsvall, Västernorrlands län

Sundsvalls kommun har överlämnat rubricerad plan i samband med en utställning enligt 4 kapitlet 6 § Plan- och bygglagen (ÄPBL d.v.s. 1987:10). Länsstyrelsen har den 19 maj 2011 yttrat sig över en tidigare version av planförslaget.

Länsstyrelsens roll

Länsstyrelsen ska enligt 4 kap 9 § plan- och bygglagen (ÄPBL) under utställningstiden avge ett granskningsyttrande över planförslaget.

Av yttrandet ska det framgå om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 MB,
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap 18 e § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Granskningsyttrandet ska enligt 4 kapitlet 2 § ÄPBL fogas till översiktsplanen och den antagna översiktsplanen ska sedan spridas till alla dem som har väsentligt intresse av den eller som använder planen som beslutsunderlag. Länsstyrelsen kan enligt 12 kap 1 § ÄPBL pröva kommunens beslut att anta framtida detaljplaner om inte kommunen beaktar Länsstyrelsens erinringar avseende ovan nämnda fem grunder.

Här följer Länsstyrelsens yttrande:

Riksintressen

Riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap 6 § MB

Det är oklart om kommunen med begreppet Stenstaden i planen menar hela riksintresset Sundsvall Y8, eller endast den del av centrala staden som på kartfigur på s. 8 är märkt som Stenstaden. Kommunen bör notera, och på kartor redovisa, att riksintresset omfattar ett större område än de mest centrala delarna, och innefattar en stor del av planområdet. Man har i planen markerat områden i anslutning till de nedgrävda järnvägsspåren som utvecklings- och

förtättningsområden. Här är det i det framtida planeringsarbetet viktigt att också bedöma eventuell påverkan på riksintresset.

Vad gäller stationsområdet så ligger detta delvis inom riksintressets gränser, kommunen bör därför beskriva eventuell påverkan på detta. Då stationshuset och lokstallarna är byggnadsminnesförklarade enligt 3 kap. lagen (1988:950) om kulturminnen m.m., och perrongtaken statligt byggnadsminne enligt förordningen (1988:1229) om statliga byggnadsminnen m.m. är det viktigt att påverkan på dessa redogörs utförligt. Se vidare under rubriken annan lagstiftning. Länsstyrelsen kan således inte utifrån befintligt underlag bedöma hur värdena i riksintresset kommer att påverkas. Länsstyrelsen får återkomma i denna fråga i kommande planarbete.

Riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8 § MB

Länsstyrelsen vill påpeka att Trafikverkets framtagna markbehovsplan ska ses som ett framtida markbehov för Trafikverkets verksamheter både på kort och på lång sikt.

Miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap MB

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen konstaterar att dagvattenhanteringen bör kopplas till det dagvattenråd som bildats i samband med projektet *Klimatanpassa Sundsvall*. Länsstyrelsen kan inte utifrån befintligt underlag bedöma om förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap MB följs. Länsstyrelsen anser i den fortsatta planeringen ska kommunen redovisa bedömning och eventuella åtgärder så att förslag kan medverka till att miljö kvalitetsnorm för vatten följs.

Miljö kvalitetsnormer för luft

Eftersom miljö kvalitetsnormerna för luft, vid ett flertal tillfällen överskridit har kommunen startat ett arbete med att ta fram ett åtgärdsprogram. I första hand har Stadsbyggnadsnämnden gett uppdrag till Stadsbyggnadskontoret att kortsiktigt bekämpa partiklar. Åtgärdsprogram ska presenteras i Kommunfullmäktige, för beslut under slutet på 2013.

Det framgår av planhandlingarna att det ökade bidraget av fordonstrafik till det nya resecentrat och annan förändrad trafiksituation i området, bedöms vara av mindre betydelse för luftkvaliteteten i jämförelse med nollalternativet. Dock framgår att den kommande trafiksituationen vid korsningen Bergsgatan/Västra länken, miljömålet inte kan anses vara hållbar i ett längre perspektiv.

Länsstyrelsen ser fram emot arbetet med åtgärdesprogrammet samt fortsatt planering där frågan bevakas.

Hälsa och säkerhet

Kommunen har ett övergripande ansvar för att skapa ett robust och långsiktigt hållbart samhälle där hänsyn ska tas till människors hälsa och säkerhet. Inom det berörda planområdet finns flera risker som behöver hanteras. Länsstyrelsen kan inte utifrån befintligt underlag göra några bedömningar avseende hälsa och säkerhet. I dessa frågor kommer Länsstyrelsen att återkomma till i fortsatt planering, bl.a. till detaljplaneprocessen med det nya resecentrat och utformandet av detta.

Följande vill Länsstyrelsen poängtera:

Geotekniska säkerhetsfrågor

Länsstyrelsen vill erinra om SGI:s yttrande i vilket det bl a anges att kommunen bör ha en strategi för hur geotekniska säkerhetsfrågor ska hanteras vid kommande detaljplaner och vid bygglovgivning. Yttrandet biläggs detta granskningsyttrande.

Trafiksäkerhet

Ur olyckssynpunkt är det positivt att korsningar mellan vägar och järnväg byggs om till planskilda korsningar eller tas bort. Men så länge som den nuvarande lösningen gäller kommer detta att ge risker för fler olyckor eftersom järnvägstrafiken förväntas öka. Länsstyrelsen anser att en planering avseende säkerhet vid korsningar väg och järnväg behövas för de närmaste 5-10 åren.

Angående planerade busshållplatser på Landsvägsallén så måste exakta lägen studeras närmare inför anläggandet. T.ex. måste säkerheten för gående över Landsvägsallén särskilt beaktas, eftersom många kommer att "skynda" över gatan från resecentrum till busshållplatserna.

Transport av farligt-gods

Transporter av farligt-gods på väg genom planområdet kommer att minska när nya bron är färdig. Det kommer att minska risken för en allvarlig olycka och riskerna med det nya resecentrat. Däremot kommer troligen transporter på järnväg att öka och därmed blir sannolikheten för en olycka på järnväg större än tidigare. Dessutom ökar risken när fler personer förväntas befinna sig vid stationsområdet på grund av ökat resande via tåg.

Kombiterminalen

Så länge som kombiterminalen befinner sig på den plats där den är idag kommer den att påverka omgivningarna ur hälsa- och säkerhetsperspektiv. Förhoppningen är att den ska flyttas inom några år, men om den processen avstannar eller skjuts upp bör även detta kunna vägas in i planeringsarbetet med framförallt resecentrumet.

Förorenade områden

Länsstyrelsen saknar en karta där de potentiellt förorenade områdena framgår. Det är viktigt att det framgår att kartan är en ögonblicksbild och att framtida uppdateringar den vid t.ex. detaljplaneläggning eller järnvägsplan, kan ändra bilden. Det framgår även att fördjupade undersökningar kommer att vara aktuella i kommande detaljplaner. Länsstyrelsen förutsätter att det inte är bara undersökningar avseende PAH som avses, utan även för andra föroreningar som kan misstänkas komma från potentiellt förorenade områden. Genom historiska beskrivningar kan kommunen ge information om nedlagda verksamheter som eventuellt kan bidra till föroreningar i området.

Buller och vibrationer från väg och järnväg

Bullerproblematiken i de aktuella områdena har belysts. Beräknade bullernivåer från bil- och järnvägstrafiken presenteras i text och bild. Naturvårdsverkets riktvärden för buller ska dock beaktas vid varje framtida prövning. En anmärkning som Länsstyrelsen vill göra är att när bullernivåerna redovisas i texten framgår det inte

om det är ekvivalenta nivåer eller maximala nivåer. Länsstyrelsen saknar också en ambition från kommunen sida att förbättra bullersituationen i de aktuella områdena.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Länsstyrelsen anser att påverkan på hela riksintresset för kulturmiljö ska beskrivas i fortsatt planering, och inte enbart de centrala delarna.

Av skisserna på nytt resecentrum framgår att en ny anslutande byggnad föreslås till befintligt stationshus. Länsstyrelsen anser det viktigt att kommunen beskriver vilka konsekvenser det blir för byggnadsminnet. Se vidare under rubriken övrig lagstiftning.

Övrigt

Kulturmiljövård och annan lagstiftning

Kommunen bör notera att bestämmelserna i byggnadsminnesbeslutet anger att byggnaderna inte får rivas, och vidare att det skyddsområde som är markerat i bilaga 1 till byggnadsminnesbeslut 2003-12-29 inte ytterligare får bebyggas. Även för perrongtaken, som är statligt byggnadsminne, gäller rivningsförbud. Länsstyrelsen vill att text och kartan, i denna planhandling kompletteras med lokstallarna och perrongtaken.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit enhetschef för enheten för samhällsplanering Nina Loberg (beslutande), planhandläggare Åsa Björn (föredragande)samt företrädare för sakområdena prövning och tillsyn, Angelica Hägglund, miljöutredare, Mattias Entall, Miljöskydds enheten och Martin Neldén, beredskapshandläggare samt Leyla Nyman, antikvarie.

Nina Loberg

Åsa Björn

Tel: 0611 349288

E-post: asa.bjorn@lansstyrelsen.se

Bilagor:

Utdrag ut beskrivning av värdetext för riksintresse

Beslutshandlingarna avseende Byggnadsminne för både station och perrongtak mm.

SGI yttrande daterat den 15 oktober 2012

Kopia via epost till: SGI, Trafikverket samt till: deltagande